Sektörel Güncel Gelişmeler 2025-III

Enerji

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Enerji

2025 - III

Elektrik Üretimi (yıllık % değişim)	
2024	6,5
2025 Ç2	3,3
2025 Ç3	4,9

Elektrik Tüketici Fiyatı (yıllık % değişim)	
2024	15,2
2025 Ç2	85,6
2025 Ç3	37,5

Elektrik Üretici Fiyatı (yıllık % değişim)	
2024	2,2
2025 Ç2	21,0
2025 Ç3	24,2

Küresel Enerji Fiyatları (yıllık % değişim)	
2024	-5,1
2025 Ç2	-16,4
2025 Ç3	-12,1

- 2025 yılının ikinci çeyreğinde artan ticari belirsizlikler ve küresel ekonomik aktiviteye ilişkin endişeler nedeniyle sert düşüşler kaydeden enerji fiyatları, yılın üçüncü çeyreğinde sınırlı bir toparlanma göstermiş olsa da uzun dönem ortalamalarının önemli ölçüde altında kalmaya devam etmiştir. Dünya Bankası'nın petrol, doğal gaz ve kömür fiyatlarından oluşan enerji fiyat endeksi üçüncü çeyrekte bir önceki çeyreğe göre %1,2 oranında artmış, ancak geçen yılın aynı dönemine kıyasla %12,1 düşüş kaydetmiştir. Aylık bazda incelendiğinde Haziran'dan en güncel veri olan Ekim'e kadar gerileme eğilimini sürdüren endekste Ekim verisinin Mayıs 2021'den bu yana gerçekleşen en düşük ikinci değer olması dikkat çekmiştir.

- İsrail-İran geriliminin yarattığı sert dalgalanmaların ardından, yılın üçüncü çeyreği itibarıyla küresel petrol piyasasında jeopolitik risk priminin kademeli olarak gerilediği ve fiyat oluşumunun yeniden temel arz-talep dinamiklerine dayandığı gözlenmiştir. Bu dönemde Brent petrol varil fiyatının ağırlıklı olarak 68–70 USD aralığında dalgalandığı, zayıflayan küresel büyüme görünümü ve özellikle Çin ekonomisine ilişkin aşağı yönlü sinyallerin talep tarafını belirgin biçimde baskıladığı, buna ek olarak OPEC+ ülkelerinin gönüllü kesintileri kademeli olarak geri almaları ve OPEC dışı üretim artışının küresel arz fazlasını güçlendirdiği izlenmiştir. Söz konusu gelişmelerin etkisiyle üçüncü çeyrek sonundan itibaren petrol fiyatlarında aşağı yönlü eğilim belirginleşmiş, Brent türü ham petrol varil fiyatı Ekim–Kasım döneminde kademeli gerileyerek 60 USD seviyelerine yaklaşmıştır. Kasım ortasından itibaren ise 62–65 USD bandında hareket etmektedir.

- Küresel doğalgaz fiyatları yılın üçüncü çeyreğinden itibaren, ilk yarıdaki keskin yükselişin ardından normalleşme sürecine girmiştir. Katar, ABD ve Avustralya'da devreye giren yeni LNG kapasitesi ile ABD'nin yüksek kaya gazı üretimi piyasada erişilebilir doğalgaz miktarını artırmıştır. Avrupa depolarının sezona yüksek dolulukla girmesi ve sanayi talebinin zayıf seyri, arz-talep dengesini arz lehine genişletmiş, tüm bu gelişmeler sonucu oluşan güçlü LNG arzının etkisiyle fiyatlar kademeli olarak gerilemiştir. Dünya Bankasının Avrupa, Japonya ve Amerika doğalgazlarından oluşturduğu fiyat endeksi yılın üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre %4,8 değer kaybetse de yıllık bazda %10,6 yükselmesi dikkat çekmiştir. Ekim ayında da endekste üçüncü çeyreğe göre sınırlı bir yükseliş kaydedilmiştir.

- Küresel kömür fiyatlarındaki zayıf seyir yılın üçüncü çeyreğinde de ağırlıklı olarak korunmuş, Çin ve Hindistan'da yüksek stok seviyeleri ile Avrupa'da kömürle elektrik üretiminin gerilemesi fiyatlar üzerinde aşağı yönlü baskı oluşturmaya devam etmiştir. Dünya bankası verilerine göre Avustralya ve Güney Afrika menşeli kömür fiyatlarının ortalaması yılın üçüncü çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %17,5 gerileme kaydetmiştir.

Küresel Enerji Fiyatları
(yıllık % değişim)

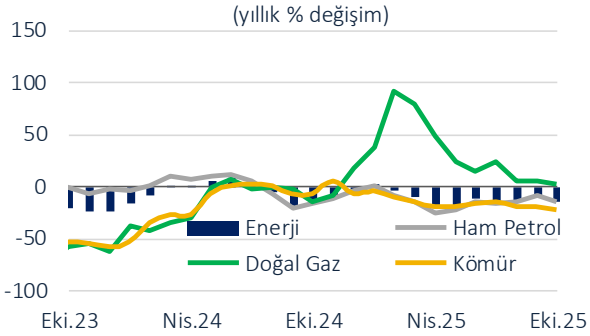

Kaynak: Dünya Bankası

*Piyasa Takas Fiyatı

PTF* ve Enerji Enflasyonu
(yıllık % değişim)

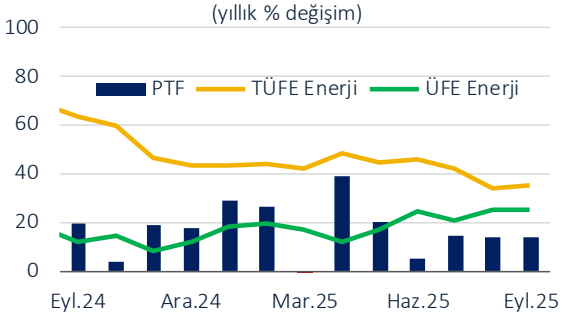

Kaynak: TÜİK, EPİAŞ

- Yurt içinde enerji fiyatları 2025 yılında küresel eğilimlerin aksine yükselişini sürdürmektedir. Kasım itibarıyla özel kapsamlı TÜFE göstergelerindeki enerji fiyatlarında yıllık ve aylık bazda sırasıyla %36 ve %1,86 artış görülmüştür. Yİ-ÜFE göstergeleri içerisindeki enerji fiyatlarında ise söz konusu dönemde aylık bazda %0,5 düşüş kaydedilirken, yıllık bazda %27,4 artış yaşanmıştır.

- Yurt içinde elektrik enerjisi üretimi 2025 yılının ilk dokuz ayında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %4,3 oranında artarak 269,3 TWh seviyesinde gerçekleşmiştir. İlgili dönemde, Türkiye'de elektrik üretiminde kaynak dağılımının değiştiği gözlenmektedir. 2024'ün aynı döneminde hidroelektrik santrallerin üretimdeki payı %23,4 iken bu oran 2025'te %17,5'e gerilemiştir. Bu düşüşte, güneş ve rüzgar enerjisine yönelimin artması ve artan su stresi sonucu mevsim normallerinin altında gerçekleşen yağışlar etkili olmuştur. Buna karşılık, doğalgaz santrallerinin üretimdeki payı %17,6'dan %21,5'e, güneş enerjisinin payı da %8,1'den %11,3'e yükselerek kuraklığın etkilerini telafi edici bir rol üstlenmiştir. Diğer kaynakların payı incelendiğinde 2025 yılının ilk dokuz ayı itibarıyla üretimin %32,2'sinin kömürden, %11,5'inin de rüzgar enerjisinden sağlandığı gözlenmektedir. Söz konusu dönemde yenilenebilir enerji kaynaklarının üretimdeki payı 2024 yılına göre 2 puan azalarak %45,8 seviyesine gerilemiştir.

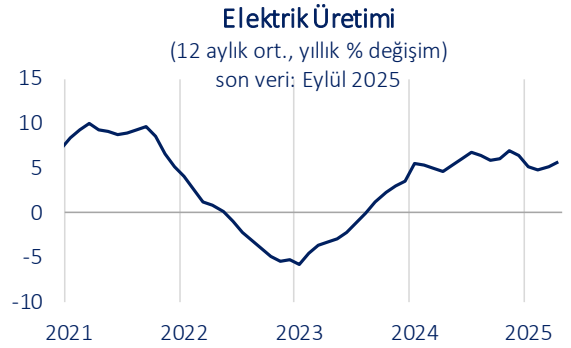

Kaynak: TEİAŞ

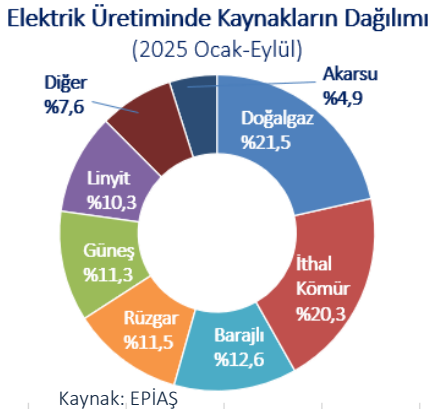

Kaynak: EPİAŞ

- TEİAŞ verilerine göre, 2025 yılının ilk dokuz ayında elektrik üretiminde toplam kurulu güç 2024 yılının sonuna göre 5,2 GW artışla 121,4 GW seviyesine ulaşmıştır. Söz konusu artışın yaklaşık 4 GW'lık kısmı lisanssız güneş enerjisi santrallerinden, 1 GW'ı ise rüzgar enerjisi santrallerinden kaynaklanmıştır. Böylece, Eylül 2025 itibarıyla yenilenebilir enerji santrallerinin toplam kurulu güç içerisindeki payı %61,8 seviyesine ulaşmıştır. Ülkemizdeki kurulu gücün %40'ını termik (doğal gaz, kömür vb.), %28 ini hidrolik, %20'sini güneş ve %12'sini rüzgâr santralleri oluşturmaktadır.

- Uluslararası Enerji Ajansı'nın 2025 tarihli World Energy Outlook (WEO) 2025 ve Renewables 2025 raporları birlikte değerlendirildiğinde, önümüzdeki on yıla ilişkin küresel enerji görünümünün temel ekseninin hızlanan elektrikleşme ve yenilenebilir odaklı dönüşüm olduğu görülmektedir. WEO 2025'te, farklı senaryolarda küresel enerji talebi artmaya devam ettiği, fosil yakıt talebinin bu on yılın sonuna doğru zirve seviyelerine yaklaştığı görülmektedir. Özellikle elektrik talebinin daha hızlı bir ivme göstererek 2035'e kadar %40 yükselmesi

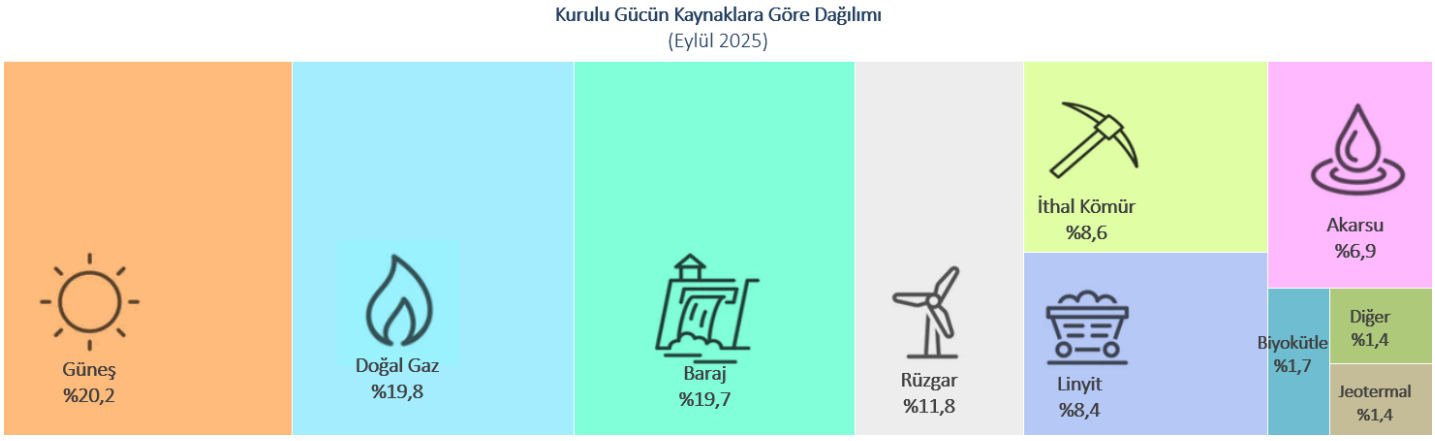

Kaynak: TEİAŞ, EPİAŞ

beklenmektedir. Bu ek talebin neredeyse tamamının düşük emisyonlu kaynaklardan karşılanacağı öngörülmektedir. Veri merkezleri ve yapay zekâ uygulamalarının ise küresel elektrik talebi artışının %10'undan azını açıklamakla birlikte, özellikle ABD'de daha belirgin bir talep baskısı yaratmaktadır. Renewables 2025 raporu ise 2025–2030 döneminde küresel yenilenebilir elektrik kurulu gücünün yaklaşık 4.600 GW artacağını ortaya koymaktadır. Bu artış, önceki beş yıllık döneme kıyasla iki kat daha büyük bir büyümeye işaret etmektedir. İlave kapasitenin yaklaşık %80'inin güneş enerjisinden sağlanması beklenmektedir. Bu büyüklük, bugün Birleşik Krallık, AB ve Japonya'nın toplam kurulu gücüne yakın bir seviyeye denk gelmektedir. Her iki çalışma da mevcut büyüme patikasının güçlü olduğuna işaret etmekle birlikte, COP28 kararlarında yer alan ve COP30'da da yeniden teyit edilen 2030'a kadar yenilenebilir kapasitenin üç katına çıkarılması hedefiyle tam uyum sağlanabilmesi için şebeke ve depolama yatırımlarında mevcut politikaların ötesine geçecek bir hızlanmanın gerekli olduğu vurgulanmıştır.

- EPDK Kurulu'nun 30 Ekim 2025 tarihli kararıyla, 1 Ocak 2026'dan itibaren uygulanacak son kaynak tedarik tarifesi kapsamında mesken tüketici grubunun yıllık tüketim limiti 5.000 kWh'den 4.000 kWh'e indirilmiştir. Böylece yüksek tüketimli meskenlerin daha geniş bir kısmının ulusal tarifeden çıkarak toptan elektrik fiyatları ve YEKDEM maliyetlerine duyarlı son kaynak tarifesi yapısına geçilmesi öngörülmüştür.

- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, YEKA GES-2025 kapsamında Bolu, Erzurum (iki ayrı saha), Eskişehir, Kahramanmaraş, Mardin, Van ve Manisa'daki sekiz GES sahası için başvuruları almış; toplam 650 MW'e bağlantı kapasitesine karşılık 38 şirketten 77 başvuru gelmiştir. Manisa'daki Demirköprü rezervuarında planlanan 35 MW'e büyüklüğündeki Demirköprü Yüzer GES projesi Türkiye'nin ilk yüzer güneş santrali olarak öne çıkmış ve tek başına 11 başvuru almıştır. İlgili projeler kWh başına 3,25 EURcent/kWh elektrik birim fiyatı ve 40-285 bin EUR/MW aralığında değişen katkı payları ile neticelenmiştir.

- Eylül ayında Cumhurbaşkanının Beyaz Saray ziyareti kapsamında, iki ülke arasında 100 milyar USD tutarındaki ticaret hacmi hedefine de katkı sağlayacak, uzun vadeli sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) tedariki ve stratejik Sivil Nükleer İşbirliği Mutabakat Zaptı (MoU) imzalanmıştır. Bu çerçevede, ziyaret sonrasında ABD Başkanı Trump Türkiye'nin Rusya'dan petrol alımını sonlandıracağına inandığını açıklamıştır. Bu durum, Türkiye'nin orta vadede Rus enerji kaynaklarına bağımlılığını azaltacağı yönündeki beklentileri güçlendirmiştir. Nitekim Kasım ayında basına yansıyan gelişmelere göre Türkiye'nin Rusya menşeli Urals tipi ham petrol ithalatını kademeli olarak azaltarak Kazakistan ve Irak kaynaklı ham petrollere yöneldiğine işaret etmektedir.

Temel Göstergeler

	2024		2025					
	Ç3	Ç4	Ç1	Ç2	Ç3	*Temmuz*	*Ağustos*	*Eylül*
Elektrik Üretimi (yıllık % değişim)	2,1	9,9	4,6	3,3	4,9	*3,8*	*5,2*	*5,7*
Üretimde Yenilenebilir Kaynakların Payı (%)	40,5	37,8	41,1	54,7	42,6	*43,2*	*43,1*	*41,2*
Elektrik Tüketici Fiyatı (yıllık % değişim)	38,8	38,0	47,5	85,6	37,5	*37,7*	*37,9*	*36,9*
Elektrik Üretici Fiyatı (yıllık % değişim)	20,8	11,9	24,1	21,0	24,2	*22,1*	*26,7*	*23,8*
Ortalama Piyasa Takas Fiyatı (yıllık % değişim)	40,6	49,2	17,7	21,4	14,2	*14,5*	*14,2*	*13,9*
Küresel Enerji Fiyatları (yıllık % değişim)	-7,1	-9,6	-3,2	-16,4	-12,1	*-13,5*	*-14,2*	*-8,1*
Ham Petrol Fiyatı (yıllık % değişim)	-8,6	-11,2	-7,9	-21,1	-13,4	*-16,9*	*-14,6*	*-8,2*
Doğal Gaz Fiyatı (yıllık % değişim)	-2,4	-3,5	65,8	27,6	10,6	*23,2*	*4,7*	*5,2*
Kömür Fiyatı (yıllık % değişim)	-1,3	-2,6	-9,5	-18,2	-17,5	*-15,0*	*-18,5*	*-19,0*
Sektörel Kredilerdeki Payı* (%)	6,4	5,9	5,7	5,4	5,3	*5,3*	*5,3*	*5,3*
Takipteki Krediler Oranı* (%)	3,3	2,9	2,7	2,4	2,3	*2,3*	*2,4*	*2,3*

*27. Fasıl-Mineral yakıtlar
**Elektrik, Gaz ve Su Kaynakları

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

E. Büşra Take
Müdür Yardımcısı
busra.take@isbank.com.tr

Seda Aydın Güleç
Birim Müdürü
seda.gulec@isbank.com.tr

Oğulcan Delil
Uzman Yardımcısı
ogulcan.delil@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.